

**A 2024. évi
Országos Statisztikai Adatfelvételi Program (OSAP)
teljesülése**

2025. november

Bevezetés

A Központi Statisztikai Hivatal (a továbbiakban: KSH) 2014 óta évente, a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Stt.) hatálybalépését követően, azzal összhangban készít összefoglaló elemzést az Országos Statisztikai Adatfelvételi Program (a továbbiakban: OSAP) teljesüléséről. Ez a Hivatalos Statisztikai Szolgálat (a továbbiakban: HSSz) egészének – beleértve a KSH-t is – statisztikai feladatellátásáról számot adó jelentése. Az összefoglaló jelentést a KSH a Nemzeti Statisztikai Koordinációs Testület (a továbbiakban: NSKT), valamint az Országos Statisztikai Tanács (a továbbiakban: OST) egyetértésével teszi közzé.

Az elemzés forrása a KSH nyilvántartása az OSAP tartalmáról, továbbá az adatfelvételek¹ felelősei által kitöltött értékelő kérdőívek, illetve az egyéb, rendelkezésre álló nyilvántartások. A kérdőívek a 2024-ben végrehajtott vagy végrehajtani tervezett adatfelvételeket vizsgálják, kivéve azokat az adatfelvételeket, amelyeknél az adatok – azok határidejére tekintettel – a kérdőívek kitöltésekor még nem érkeztek be. Ezekben az esetekben az elemzés a 2023-ban végrehajtott felvételekre vonatkozó adatokat tükrözi.

Összességében megállapítható, hogy a 2024-es vonatkozási évre szóló OSAP a terveknek megfelelően valósult meg. A statisztikai adatátvételek száma évről évre folyamatosan növekszik, ezzel párhuzamosan a statisztikai adatgyűjtések számának lassú csökkenése figyelhető meg. A folyamat összhangban van a Stt.-ben előírtakkal, amely szerint csakis akkor lehet elsődleges adatforrást használni, ha nincs olyan másodlagos adatforrás, amelyből a kívánt adatok előállíthatók.

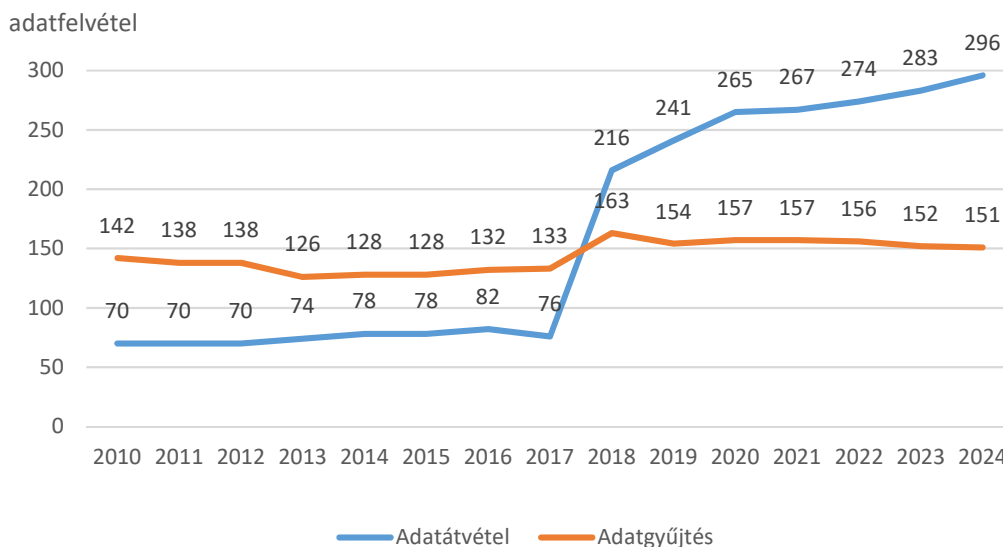
Az OSAP egységes eszkézként nyilvántartja a hivatalos statisztika összes adatfelvételét, egységes struktúrában, a KSH által kialakított metaadat-nyilvántartási és dokumentálási rend szerint.

Az adatfelvételek számának alakulása

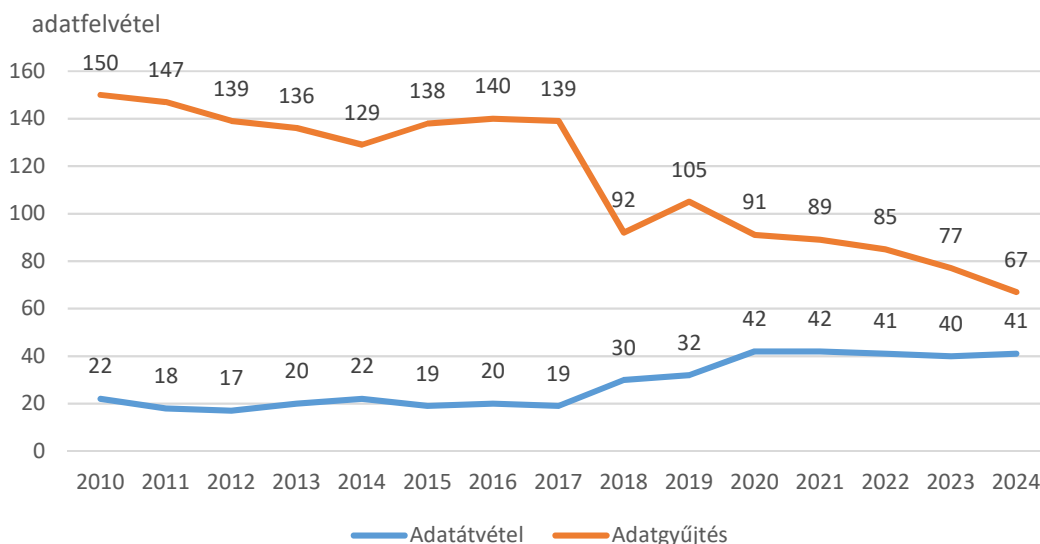
2024-ben az OSAP 555 élő adatfelvétel végrehajtását rendelte el, hárommal többet, mint az előző évben. A növekedést a 2023-ban szüneteltetett adatfelvételek újbóli elrendelése okozta. Míg az adatfelvételek száma az utóbbi években összességében alig változott, összetételük jelentős átalakuláson megy át. **A statisztikai adatátvételek száma évről évre folyamatosan növekszik, ezzel párhuzamosan a statisztikai adatgyűjtések számának lassú csökkenése figyelhető meg.** A folyamat összhangban van a Stt.-ben előírtakkal, amely szerint az adatszolgáltatói terhek mérséklése érdekében csakis akkor lehet elsődleges adatforrást (adatgyűjtést) használni, ha nincs olyan másodlagos adatforrás, amelyből a kívánt adatok előállíthatók. Ennek megfelelően az OSAP-on belül 2019 óta többségben vannak az adatátvételek, amelyeknek 2024. évi aránya 61% volt. Ugyanakkor a KSH-n kívüli HSSz tagok adatfelvételei között 2024-ben még az adatgyűjtések voltak többségben.

¹ Statisztikai adatfelvétel: egy adott sokaság adott időszakra vagy időpontra vonatkozó ismérveinek gyűjtése egy társadalmi, gazdasági vagy környezeti jelenség statisztikai megfigyelése céljából, különböző adatforrások felhasználásával. Ezen belül adatgyűjtés a statisztikai adatfelvétel által meghatározott sokaság adott időszakra vagy időpontra vonatkozó ismérveinek összegyűjtése a kiválasztott adatszolgáltatók megkérdezésével vagy közvetlen megfigyeléssel. Adatátvétel a statisztikai adatfelvétel által meghatározott sokaság adott időszakra vagy időpontra vonatkozó ismérveinek meghatározásához, más szervezet által nyilvántartott vagy összegyűjtött adatok átvétele, felhasználása.

1. ábra A KSH adatfelvételeinek alakulása

2. ábra A KSH-n kívüli HSSz-tagok adatfelvételeinek alakulása

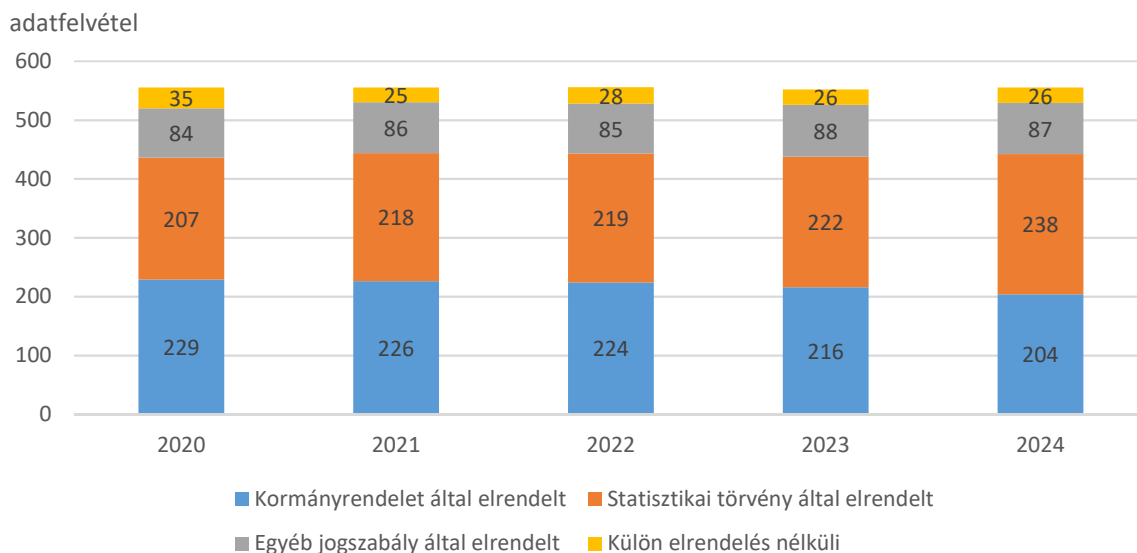

Az adatfelvételek összetétele az elrendelésük jogalapja szerint is módosult 2024-ben, részben amiatt, hogy az adminisztratív adatátvételek elrendelése nem az OSAP kormányrendeletben² történik. **A HSSz tagjai folyamatosan keresik azokat az adminisztratív és egyéb adatforrásokat, amelyekkel az adatszolgáltatói terheket is csökkenthetik, ezáltal kiváltva az adatgyűjtéseket.** 2024-ben 5,6%-kal, 204-re csökkent az

² Országos Statisztikai Adatfelvételi Program kötelező adatszolgáltatásairól szóló 388/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet

OSAP kormányrendeletben elrendelt adatfelvételek száma, ezek kétharmadát a KSH hajtotta végre.

3. ábra Az OSAP tartalma az adatfelvételek elrendelésének jogalapja szerint

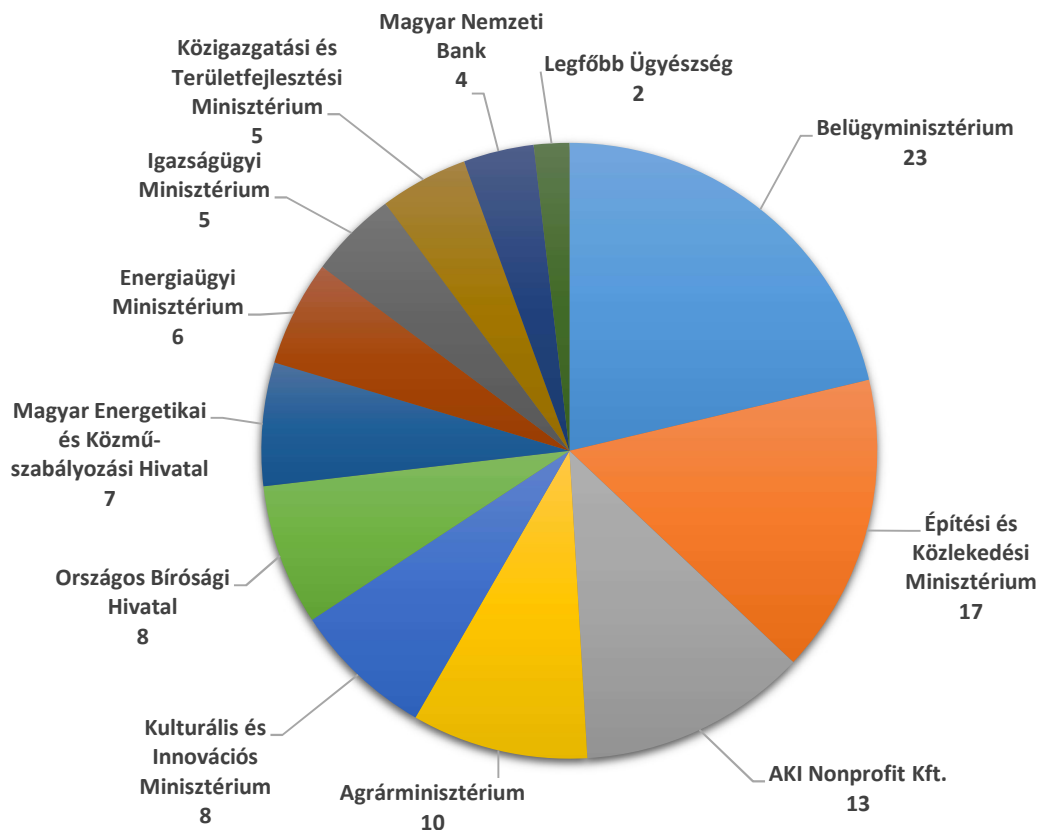
1. tábla A kormányrendeletben elrendelt adatfelvételek száma a végrehajtó szerint

(adatfelvétel)

Adatfelvétel végrehajtója	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
KSH	209	142	135	139	135	137	137	136
A HSSz KSH-n kívüli tagjai	158	123	105	90	91	87	79	68
Összesen	367	265	240	229	226	224	216	204

A HSSz KSH-n kívüli tagjai adatfelvételeinek közel fele három szervezethez, a Belügyminisztériumhoz, az Építési és Közlekedési Minisztériumhoz és az AKI Nonprofit Kft.-hez tartozott. A fennmaradó részüket kilenc szervezet hajtotta végre. Közülük 2023-hoz képest jelentős változás a Kulturális és Innovációs Minisztérium esetében történt, ahol nyolc korábbi különböző statisztikai adatgyűjtés egy adatgyűjtésbe olvadt össze az adatszolgáltatók adminisztratív terheinek csökkentése érdekében.

4. ábra Az adatfelvételek száma a HSSz KSH-n kívüli tagjai között, 2024

Az adatfelvételek megvalósulása és feldolgozottsága a teljesülési kérdőívek alapján

2024-ben 529 adatfelvétel valósult meg, az összes elrendelt adatfelvétel 95%-a. A megvalósult 529 adatfelvételből 488 esetben a teljesülési kérdőív kitöltéséig (augusztus 11-ig) a feldolgozás is befejeződött, 41 adatfelvétel esetében a beérkezett adatok feldolgozása sem zárult még le, illetve az adatszolgáltató teljesítésre előírt határideje későbbi időpontra esett. A feldolgozás alatt lévő adatfelvételek esetében gyakori volt, hogy előzetes adatok már rendelkezésre álltak, viszont az adatok teljes körű feldolgozása még nem valósult meg.

Összességében a 2024-es tárgyév, mint vonatkozási időszak adatainak feldolgozása a tárgyidőszakot követő nyolcadik hónapra döntő többségében megvalósult (hasonlóan az előző évekhez).

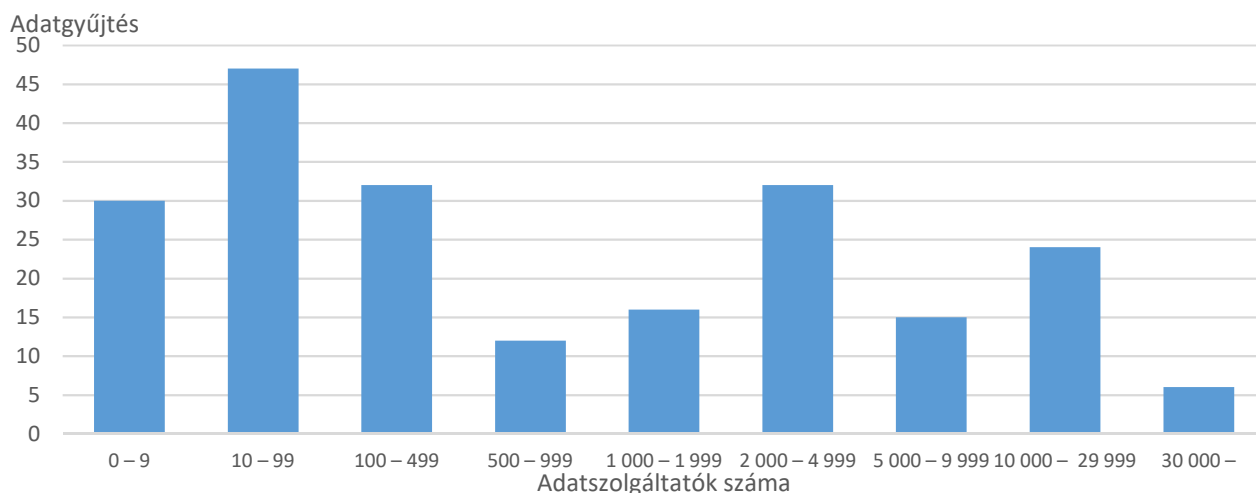
A HSSz-tagok által a tárgyidőszakot követő nyolcadik hónapra még fel nem dolgozott adatfelvételek aránya a HSSz-tagok elrendelésében lévő összes adatfelvétel 7%-át érintette.

A fel nem dolgozott adatfelvételek esetén szakstatisztikai témák szerint a legnagyobb arányt a környezetstatisztikai, valamint a külkereskedelem és fizetési mérleg témájú adatfelvételek képviselték. Ezeknél az adatfelvételeknél a feldolgozás a kialakított ütemterv szerint haladt, azonban az OSAP teljesülés felmérés időpontjáig nem kerültek feldolgozásra.

Az adatgyűjtések megoszlása az adatszolgáltatók száma szerint

Az egyes adatgyűjtések adatszolgáltatóinak száma jelentősen eltérhet az adatgyűjtések eltérő jellegéből adódóan.

5. ábra Az adatgyűjtések kijelölt adatszolgáltatók száma szerinti megoszlása, 2024

Az adatgyűjtések adatszolgáltatói számának eloszlása ebben az évben is hasonlóan alakult, mint a megelőző években. **Az adatgyűjtések több, mint fele (109 adatfelvétel) legfeljebb 500 adatszolgáltatót érintett.**

2024-ben 10-nél kevesebb adatszolgáltatót jellemzően a kevés ágazati szereplővel rendelkező csővezetékes, a vízi, közúti, légi és vasúti szállítással, az infrastruktúrával, az egészségügyi adatokkal, valamint a kőolajtermékekkel kapcsolatos adatgyűjtések érintettek.

A 10–99 kijelölt adatszolgáltatóval rendelkező adatfelvételeknél sokkal szerteágazóbb területek fordultak elő, például az ágazati gazdaságstatisztikai témákban végrehajtott adatgyűjtések (posta és távközlés), valamint a lakásstatisztikai témakörökben végrehajtott adatfelvételek (lakások építése, lakások és lakóépületek megszűnése, építési engedélyek, lakáshitelezés) tartoztak ebbe a kategóriába. Emellett például a települések kommunális ellátása (fűtés-, melegvíz-, szennyvíz-, gázellátás) témában, valamint az igazságszolgáltatás témakörben végrehajtott adatgyűjtések (bírószágok ügyforgalma, igazságügyi pártfogó felügyelői tevékenység, jogerősen elítéltek) is itt jelentek meg.

A következő csoportban (100–499 adatszolgáltató) a mezőgazdasághoz, gazdasághoz kapcsolódó adatgyűjtések voltak a meghatározók (állatállomány és állati termékek, növénytermesztés, takarmánygyártás), valamint ugyancsak megjelentek ebben a csoportban is társadalmi témák, a szórakoztatásra, kommunikációra (mozi, televízió- és rádióműsor, illetve a helyhez kötött internet-, média-, távközlés-szolgáltatásra) vonatkozóan.

Hat adatgyűjtés esetében meghaladta a 30 ezret az adatszolgáltatók száma. Ezek közül kettő beruházás statisztika, a többi pedig egészségügyi ellátás, nonprofit szervezetek, statisztikai regiszter adatai és turisztikai kereslet témákhoz kapcsolódtak.

Statisztikai adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása miatt indított közigazgatási eljárások

A KSH alapfeladatainak ellátásához nélkülözhetetlen az adatszolgáltatásra kötelezett szervezetek együttműködése, utóbbiak részéről a kért információk pontos és határidőben történő átadása.

Ennek érdekében a KSH minden év december 31-ig, de legkésőbb az adatszolgáltatási kötelezettség határidejét megelőzően 30 nappal tájékoztatja az érintett szervezeteket az adatszolgáltatási kötelezettségeikről. Az adatszolgáltatásra kötelezett az előírt adatokat a valóságnak megfelelő tartalommal, megszabott határidőben és meghatározott módon, térítésmentesen köteles szolgáltatni³.

Az előírt adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása vagy késedelmes teljesítése esetén a KSH jogosult az illetékes fővárosi és vármegyei kormányhivatalnál közigazgatási eljárást kezdeményezni.⁴

A KSH stratégiai célkitűzésésként folyamatosan törekszik a vállalkozások, intézmények válaszadói terheinek csökkentésére, amit elsősorban a hagyományos statisztikai adatgyűjtések alternatív és adminisztratív adatforrásokkal történő folyamatos kiváltásával valósít meg. A KSH munkatársai bíznak abban, hogy az érintett szervezetek felismerik az adatszolgáltatás fontosságát, és együttműködnek az adatok minőségének, pontosságának és időszerűségének biztosítása érdekében.

2. tábla Statisztikai adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása miatt indított közigazgatási eljárások

Év	Megindított eljárások száma	Elmarasztaló határozatok száma	Közigazgatási bírságot kiszabó határozatok száma (elmarasztaló határozatokon)	Véglegesen lezárult eljárások száma
2023	3	3	1	3
2024	13	13	1	13

A fokozatosság elve alapján a megindított eljárások többsége első körben figyelmeztetés, szankció alkalmazásával zárulhat (ezzel egyidejűleg a szervezet nevét bejegyzik a Közigazgatási Szankciók Nyilvántartásába)⁵. Amennyiben az adatszolgáltatást megtagadó szervezet már szerepelt ebben a nyilvántartásban, úgy pénzbírság kiszabására kerülhet sor. Az eljárás alá vont megtagadó szervezeteket a KSH folyamatosan monitorozza, a jogsértés fenntartása esetén újabb eljárás megindítására kerülhet sor.

³ A Stt. 27. §-a alapján.

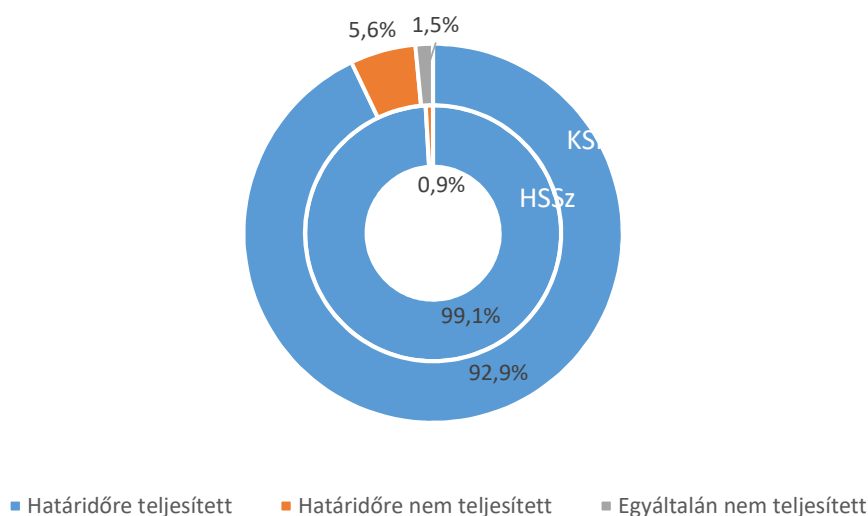
⁴ A Stt. 32. §-a alapján.

⁵ A közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvényben foglaltak alapján.

Az adatátvételek határidőre történő teljesítésének vizsgálata

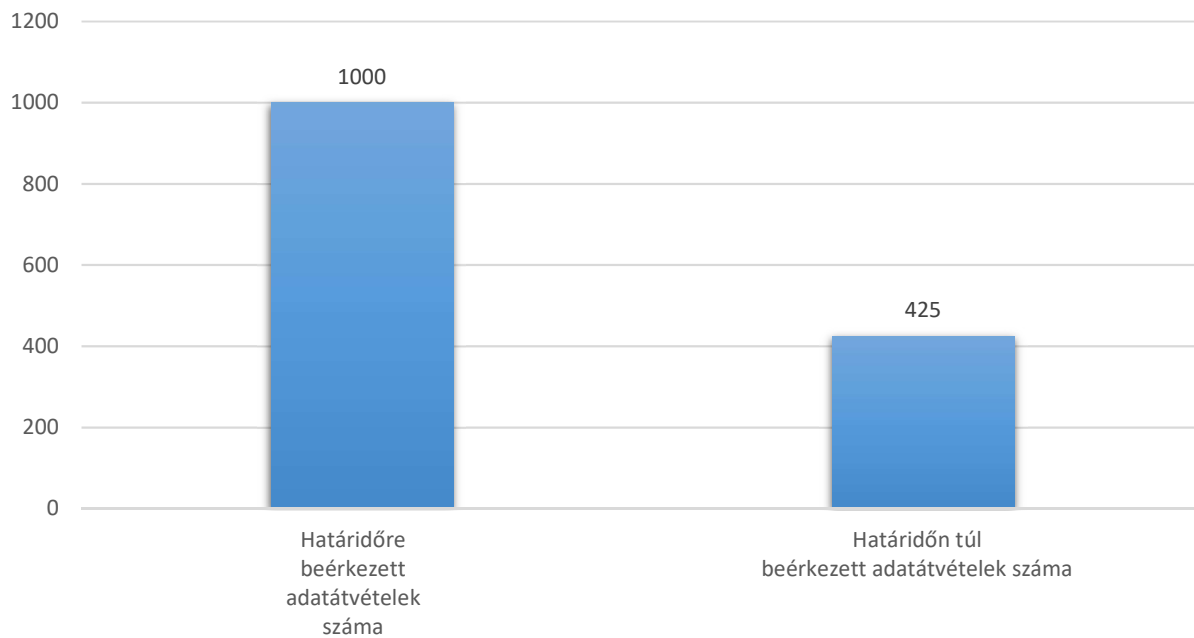
A 2024. vonatkozási évre a KSH-n kívüli HSSz szervezeteknél adatfelvételi szinten az összes adatátvétel 99,1%-a, a KSH esetén 92,9%-a határidőre beérkezett, emellett a HSSz szervezeteknél mindössze 0,9%, a KSH-nál 5,6% azon adatfelvételek aránya, amelyeknél volt olyan adatátadási feladat, ami nem érkezett be határidőre. **Elenyésző azon adatátvételek száma, amelyeket egyáltalán nem teljesítettek** (a KSH-nál 1,5%).

6. ábra Az adatátvételek teljesítés szerinti alakulása, 2024

A KSH elrendelésében lévő adatátvételek teljesítésére vonatkozó információkat a KSH KARÁT rendszeréből előálló riport alapján is vizsgáltuk, amelyben részletesebb adatok állnak rendelkezésre az egyes adatátvételek részfeladatait érintően. A KARÁT rendszerben összesen 318 statisztikai adatátvételnként nyilvántartott adatforrás esetében 1564 darab adatszolgáltatói feladat volt a 2024-es év zárásakor. Ezek 64%-a érkezett be határidőre és 27%-a határidő után. 139 feladathoz nem érkezett input adatállomány. Ezeknek egy része egyéb csatornán keresztül jutott el a KSH-ba.

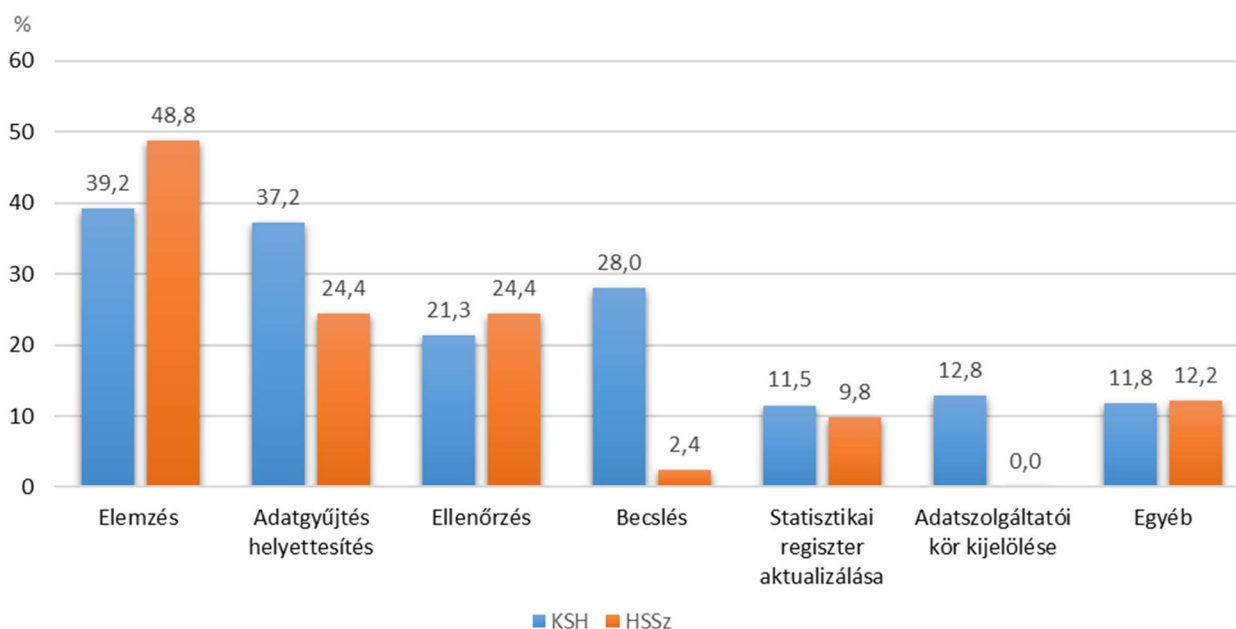
7. ábra A KSH KARÁT rendszerében teljesített adatátvételi feladatok számai, 2024

Az adatfelvételekből származó adatok hasznosulása

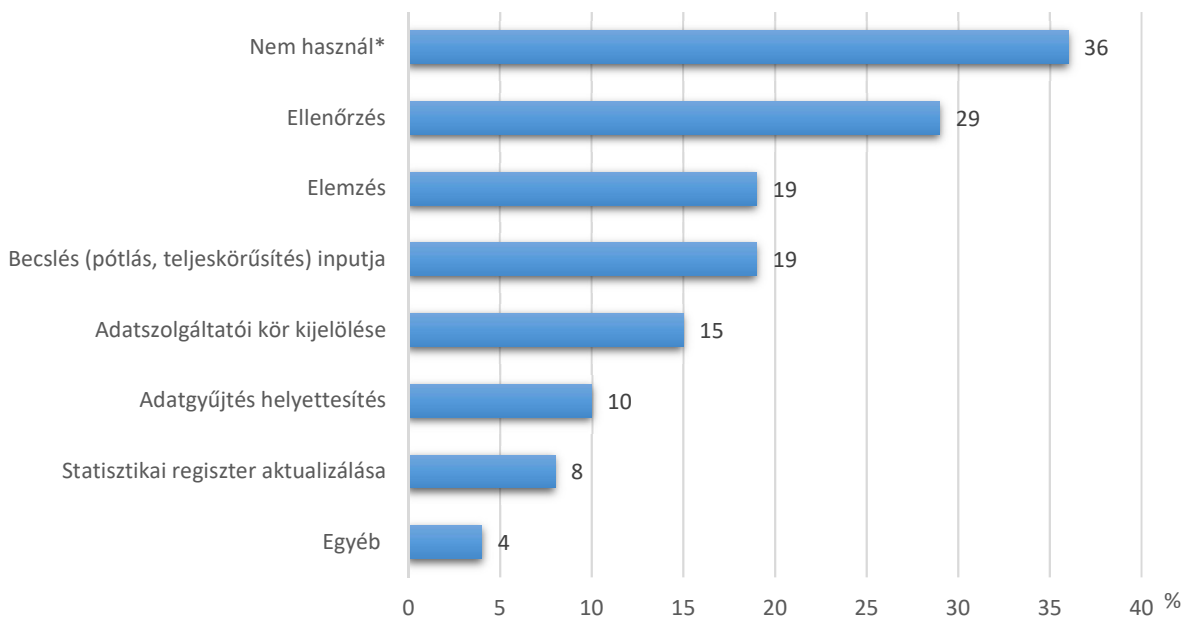
Fontos vizsgálni az adatfelvételeken belül egyre nagyobb szerepet betöltő adatátvételek felhasználásának célját. **Az adatátvételeket leginkább elemzési, adatgyűjtés helyettesítési és ellenőrzési célra alkalmazzák.** A HSSz KSH-n kívüli tagjainál kifejezetten jelentős (49%) az elemzési cél, a KSH-s adatátvételeknél pedig az előbb felsoroltakon felül a becslésekhez történő felhasználás szerepe is fontos (28%).

8. ábra Adminisztratív adatok felhasználásának célja az adatátvételek számához viszonyítva, 2024

2024-ben az adatfelvételek 64%-ában egyéb adatforrásokat is felhasználtak az érintett adatfelvételből származó adatokra épülő statisztikai adatelőállítás folyamatában, esetenként többet is. Leggyakrabban ellenőrzéshez alkalmaztak egyéb adatforrásokat.

9. ábra Az egyéb adatforrásból származó adatok használata cél szerint a megvalósult adatfelvételekhez viszonyítva, 2024

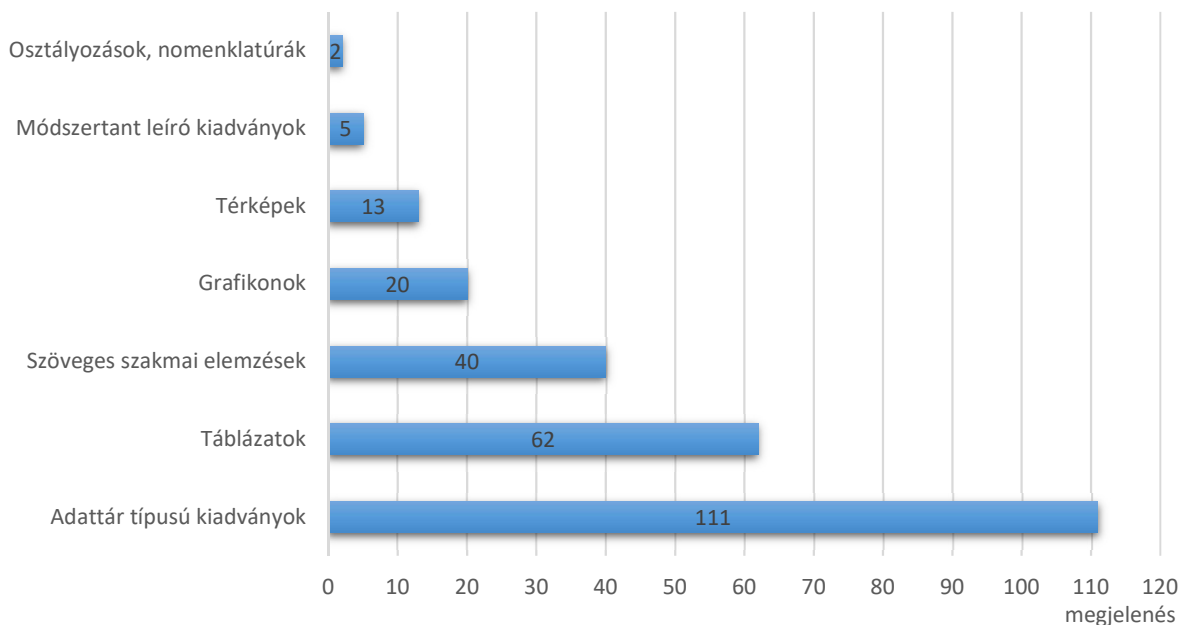

* Nem használ az érintett adatfelvételekből származó adatokra épülő statisztikai adat-előállítási folyamatban egyéb adatforrásból származó adatot.

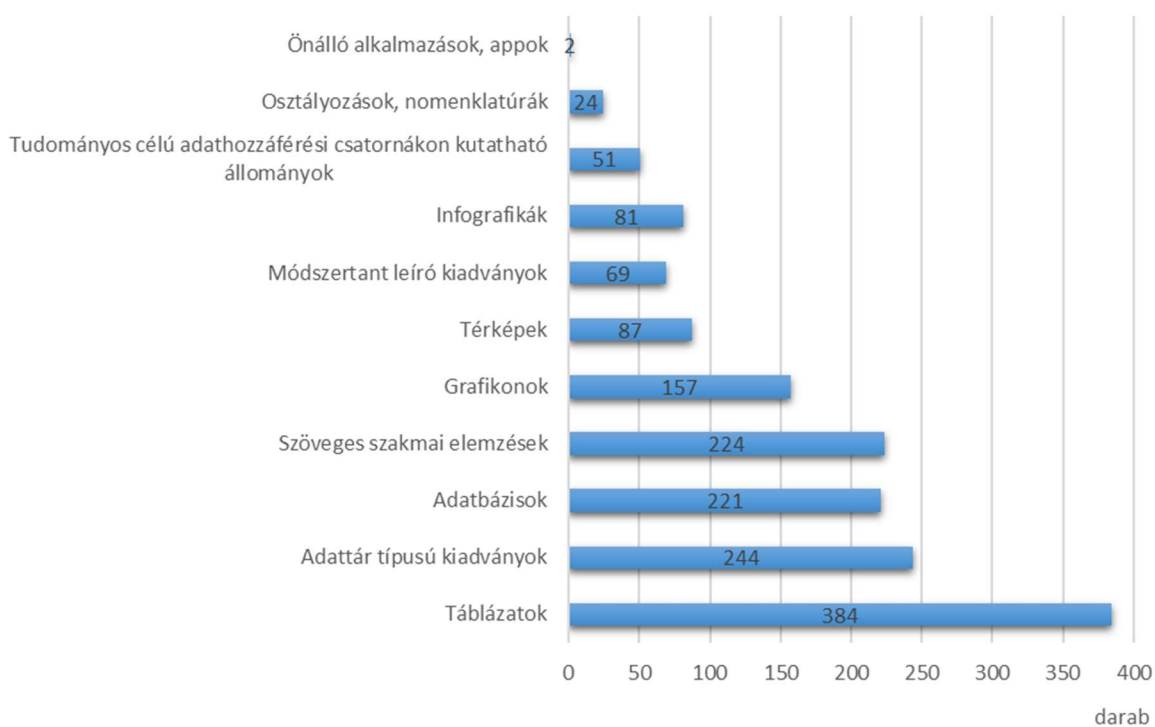
Az adat-előállítási folyamat után kapott eredmények publikálása legnagyobb részben (75%-ban) online felületeken történik, a nyomtatott (12%) és az egyéb felületeken (13%)

megjelenő tartalmak jelentősége egyre kisebb. A nyomtatott formátumok többsége adattár típusú, illetve táblázatos kiadvány.

10. ábra Az adatfelvételek nyomtatott formában történő megjelenéseinek száma, 2024

11. ábra Az adatfelvételek online formában publikált megjelenéseinek száma, 2024

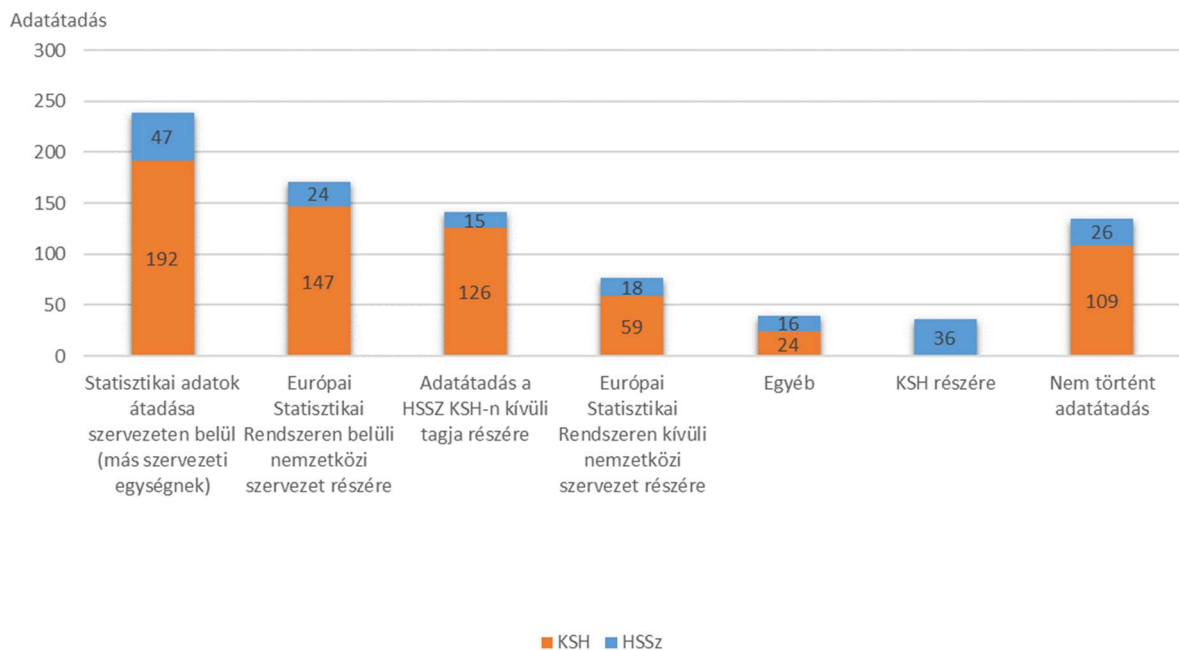

Az online megjelenítés esetében is a táblázatos és az adattár típusú kiadványok a legelterjedtebbek, de ebben a formában az adatbázisok, valamint a szöveges szakmai elemzések száma is magas volt.

A vizualizációs eszközök közül az online felületeken való megjelenést tekintve továbbra is vezető helyen van a grafikonos megoldásokat használó publikálási forma, ezt követte a térképes megjelenítés. Az infografikák alkalmazása évről évre gyakoribb, 2024-ben már 81 adatfelvétel esetében használták az adatok megjelenítésére.

Az adatok hasznosulásának egyik indikátora az is, hogy **az adatfelvételek 84%-ánál történt statisztikai célú adatátadás a feldolgozott adatokból**. A korábbi évekhez hasonlóan a leggyakrabban szervezeten belüli átadás történt, de számottevő az Európai Statisztikai Rendszer tagjai, valamint az Európai Bizottság szervei részére történő átadások, valamint a HSSz-tagok részére történő átadások szerepe is. Összességében megállapítható, hogy 2024-ben csökkent az átadások száma az előző évihez képest.

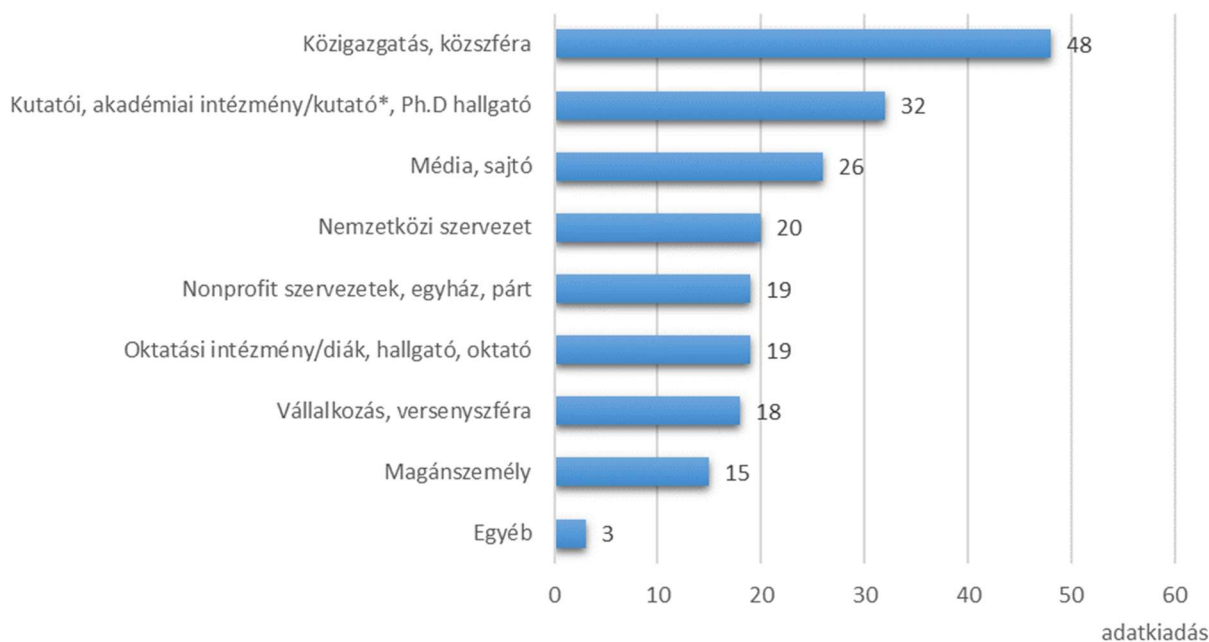
12. ábra A statisztikai célú * adatátadások átvevői, 2024

* Statisztikai cél: hivatalos statisztikai adat statisztikai adat-előállítási folyamatban való felhasználása.

A tudományos vagy tájékoztatási célú adatkiadásokra a HSSz KSH-n kívüli tagjainak válasza alapján kiemelkedik a közigazgatás, mint felhasználói kategória, ami alapján elmondható, hogy a feldolgozott adatokkal kapcsolatos adatkiadások a leggyakrabban a minisztériumok és egyéb közigazgatási szervek részére teljesülnek, vagyis az adatokat elsősorban a kormányzati döntéshozatalban hasznosítják.

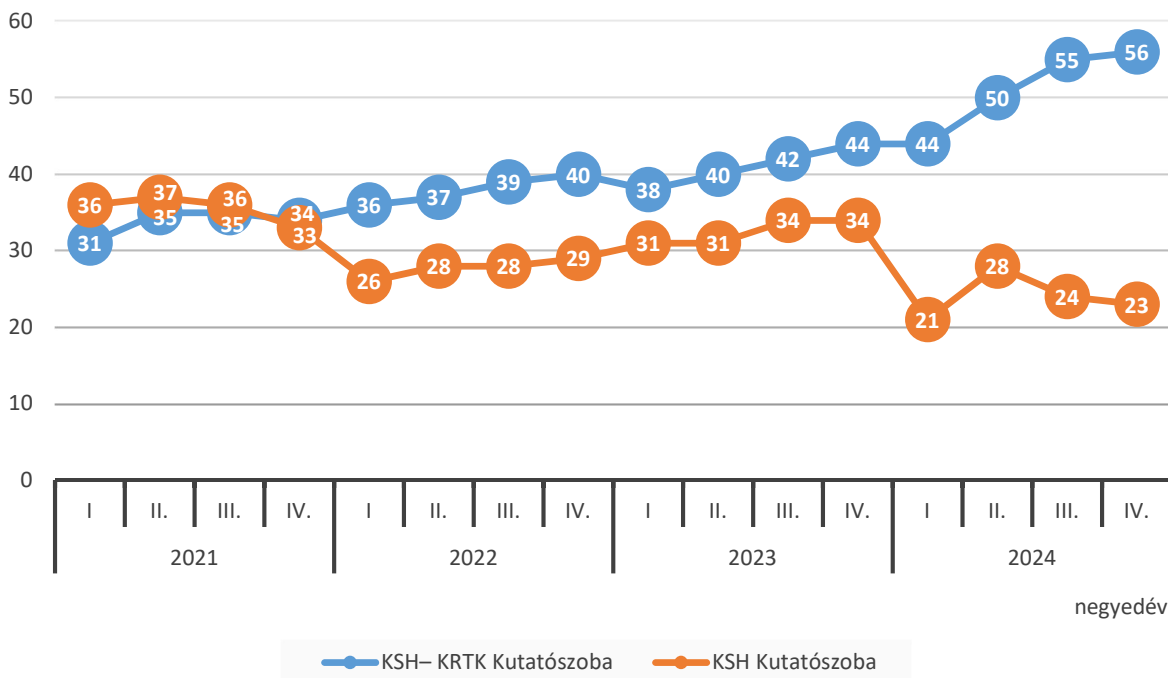
13. ábra Tudományos vagy tájékoztatási célú adatkiadások átvevői a HSSz KSH-n kívüli szerveinél, 2024

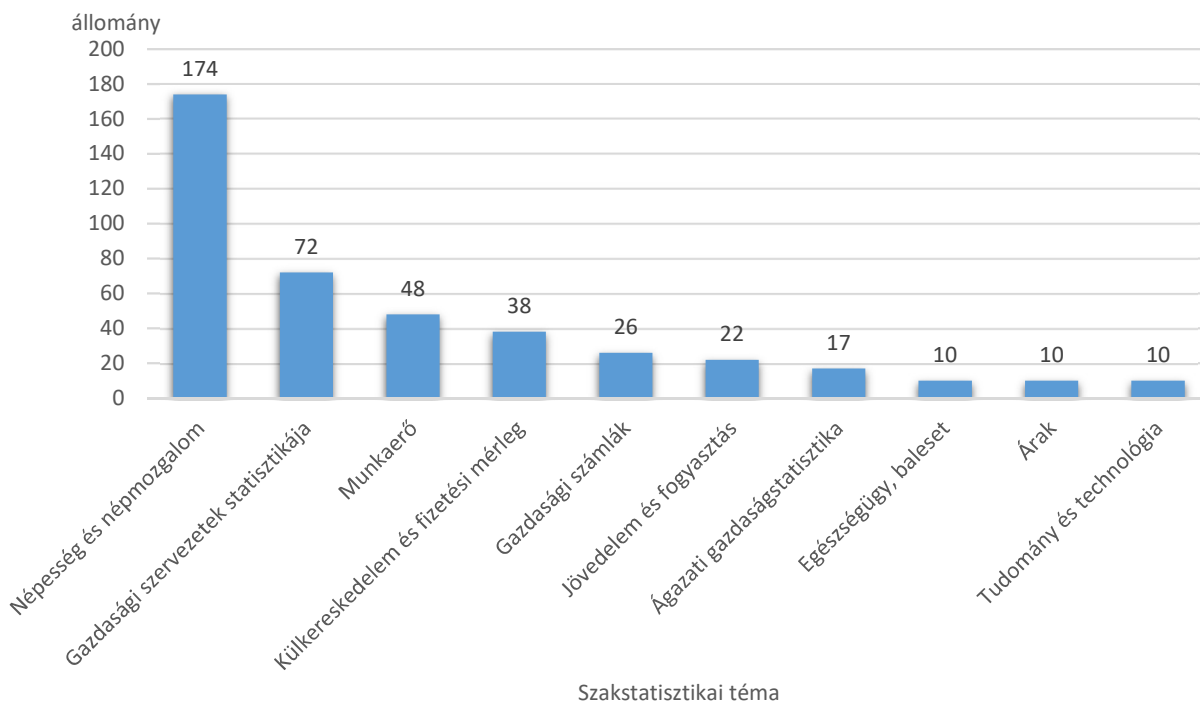
* Kutató: olyan természetes személy, aki tudományos kutatási célból, kutatással foglalkozó intézménnyel való együttműködésben vagy anélkül kíván hozzáférni statisztikai adatokhoz, ideértve a közoktatásban, illetve a felsőoktatásban részt vevő hallgatókat, diákokat is.

Az adathasznosulás speciális formája a **KSH kutatószobája** (a továbbiakban: Kutatószoba), ahol a tudományos célú felhasználóknak közvetlen azonosításra alkalmatlan, egyedi szintű statisztikai adatokhoz való hozzáférésre van lehetőségük, az adatok kiemelt szintű védelme és az adatvédelemmel kapcsolatos jogszabályok szigorú betartása mellett. A kutatószobai kereteken belül működő kutatások között egyre nagyobb a KSH-KRTK Kutatószoba szerepe.

14. ábra Folyamatban lévő kutatószobai kutatások száma

15. ábra A Kutatószobában leggyakrabban felhasznált állományok szakstatistikai témák szerint, 2024

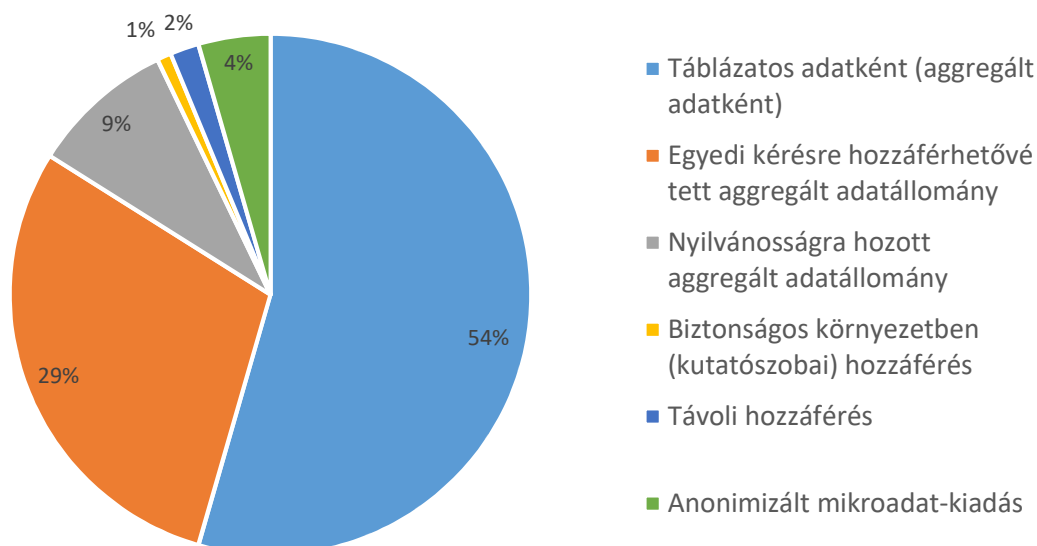

A Kutatószobában felhasznált állományok szakstatisztikák szerinti megoszlásában legnagyobb részt a népesség, népmozgalom képvisel. Ezzel összhangban a kutatószobai nyilvántartás szerint a TOP10 állományhasználat az alábbiak szerint alakult 2024-ben:

1. 2011. évi népszámlálás, teljes (34 kutatás)
2. 2001. évi népszámlálás, teljes (23 kutatás)
3. 2016. évi mikrocenzus (22 kutatás)
4. Vállalati mérlegadatok (19 kutatás)
5. 1990. évi Népszámlálás, teljes (17 kutatás)
6. Munkaerő-felmérés (13 kutatás)
7. Bértarifa (13 kutatás)
8. EU-SILC jövedelmi felvétel (12 kutatás)
9. 2016. évi mikrocenzus kiegészítő felvételei (11 kutatás)
10. Külkereskedelmi adatok (11 kutatás)

Az adatkiadások, adatátadások a HSSz KSH-n kívüli tagjai esetében is többféle formában valósulhatnak meg.

16. ábra Adatátadások és adatkiadások megvalósulási formái a HSSz KSH-n kívüli tagjainál, 2024

Az adatkiadások több mint fele (54%-a) táblázatos adatként, 29%-a egyedi kérésre összeállított táblázatos formában valósult meg. Az adatkiadások fennmaradó részét

nyilvánosságra hozott aggregált adatállomány, kutatószobai hozzáférés, távoli hozzáférés⁶ és anonimizált mikroadat⁷ kiadása adták.

Adatvédelmi szabályok

Az adatok kezelése során széleskörű adatvédelmi megoldásokat alkalmaznak az adatgazdák.

A **jogi védelem**⁸ terén elmondható, hogy a HSSz KSH-n kívüli tagjai rendelkeznek az általános adatvédelmi rendelkezéseiken túl kifejezetten a statisztikai adatvédelemről rendelkező belső szabályzatokkal, titoktartási nyilatkozatokkal.

A **fizikai védelem**⁹ esetében az alábbiak voltak a leggyakrabban említett eszközök:

- kártyás beléptetőrendszer, kamerarendszer, portaszolgálat;
- az adatlapok zárható termekben, szekrényekben történő tárolása;
- jogosultság alapú rendszer, jelszavas védelem;
- az adatokról biztonsági másolat készül.

A **statisztikai felfedés elleni védelem**¹⁰ területén a leggyakrabban alkalmazott megoldások:

- az adatok aggregált kezelése;
- az ún. „hármasszabály”, dominanciaszabály, elsődleges és másodlagos cellaelnyomás.

Az előbbiek mellett az anonim feldolgozás és az egyedi kódolás (egyedi kulcs) alkalmazására is van példa.

⁶ Távoli hozzáférés: Biztonságos hálózaton keresztül hozzáférés egy távoli, biztonságos környezetben tárolt adatállományhoz.

⁷ Mikroadat: olyan, rekordok sorozatából álló állomány, amely megfigyelési egységek adatait tartalmazza. Az aggregált adatok előállításának elsődleges forrása. Anonimizált mikroadat: olyan mikroadat, amelyeket – megfelelő felfedés elleni védelmi módszerek alkalmazásával – annak érdekében módosítottak, hogy az azonosításhoz használható legjobb eljárásokkal összhangban, minimális mértékűre csökkenjen az érintett statisztikai egységek felfedési kockázata. Az így létrejött adatállományok már nem hozhatók kapcsolatba az adatszolgáltatókkal, ezért – megfelelő szerződéses garanciák mellett – átadhatók az adatkérők részére.

⁸ Jogi adatvédelem: olyan jogi adatvédelmi eszközök összessége, amelyek egyértelműen meghatározzák az érintettek jogait, kötelezettségeit és felelősségét (pl. szerződéskötés adatkérővel, felhasználási feltételek kikötése, titoktartási nyilatkozatok kikötése stb.).

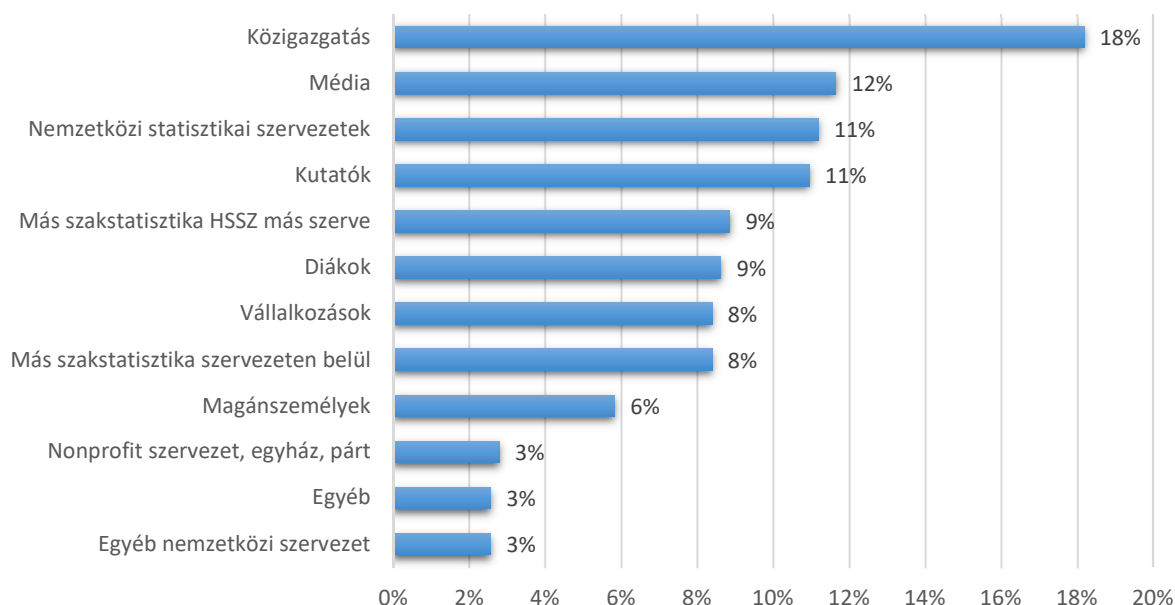
⁹ Fizikai adatvédelem: olyan adatvédelmi megoldások összessége, melyek célja az adatok külső, fizikai behatásoktól, veszélyektől való megóvása, valamint az eszközök és adatok közelébe jutásának megnehezítése (pl. adatokat tároló szerverek szeparált helyiségben való tárolása, ahová a belépés szigorúan ellenőrzött, biztonsági másolatok készítése, jogosultságkezelési rendszer bevezetése, jelszavak, azonosítási metódusok stb.).

¹⁰ Statisztikai felfedés elleni védelem: olyan, statisztikai célra összeállított adatállományok módosítását célzó módszerek összessége, amelyek a lehető legnagyobb mértékben csökkentik annak kockázatát, hogy valamely statisztikai egységet vagy rá vonatkozó új információt beazonosítsunk az állomány alapján (pl. mikroadatokat esetén azonosításhoz/felfedéshez szükséges kulcsváltozók meghatározása, és azok alapján a kulcsokra való találatok mesterséges növelése, pl. zajosítás, rekordcsere, aggregálás, kerekítés, alsó-felső kódolás stb.). Táblás adatok esetén elsődlegesen elnyomandó cellák vizsgálata (pl. „hármasszabály”, dominanciaszabály stb.), illetve másodlagos cellaelnyomás szükségességének vizsgálata, és szükség esetén másodlagos cellaelnyomási akciók elvégzése.

Az előállított statisztikai adatállományok jellemző felhasználói

Az előállított statisztikai adatállományok felhasználói köréről külön adatforrásból áll rendelkezésre információ a HSSz KSH-n kívüli tagjaira és a KSH-ra vonatkozóan.

17. ábra A HSSz KSH-n kívüli tagjai által előállított statisztikai adatállományok jellemző felhasználóinak aránya, 2024

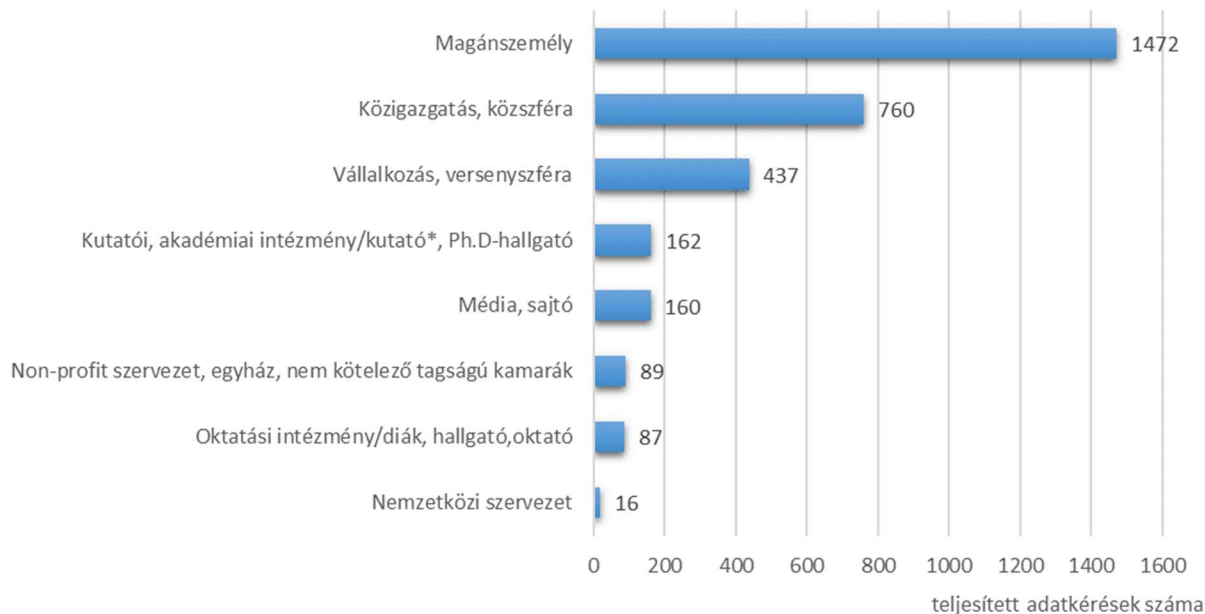

A HSSz KSH-n kívüli tagjai esetében a **felhasználók összetétele** hasonlóan alakult, mint az elmúlt évben, a **legnagyobb hányadukat (18%) a közigazgatás** adta. A közigazgatástól elmaradva, egymáshoz hasonló a média, sajtó (12%), illetve a nemzetközi szervezetek és a kutatók (11-11%) súlya. A felhasználók egyéb kategóriáján belül jellemzően olyan további szakmai szervezeteket jelöltek meg, amelyekkel szorosan együttműködnek.

A KSH-ra vonatkozóan a KSH „Lépjen velünk kapcsolatba!” rendszerében regisztrált adatkérésekre részletes statisztika áll rendelkezésre. 2024-ben összesen 3184 esetben érkezett a **KSH „Lépjen velünk kapcsolatba!” felületén** keresztül adatkérés. Ezek közül a magánszemélyek (1472)¹¹, a közigazgatás, közszféra (760) és a vállalkozások, versenyszféra (437) területéről érkezett kérések száma emelkedett ki.

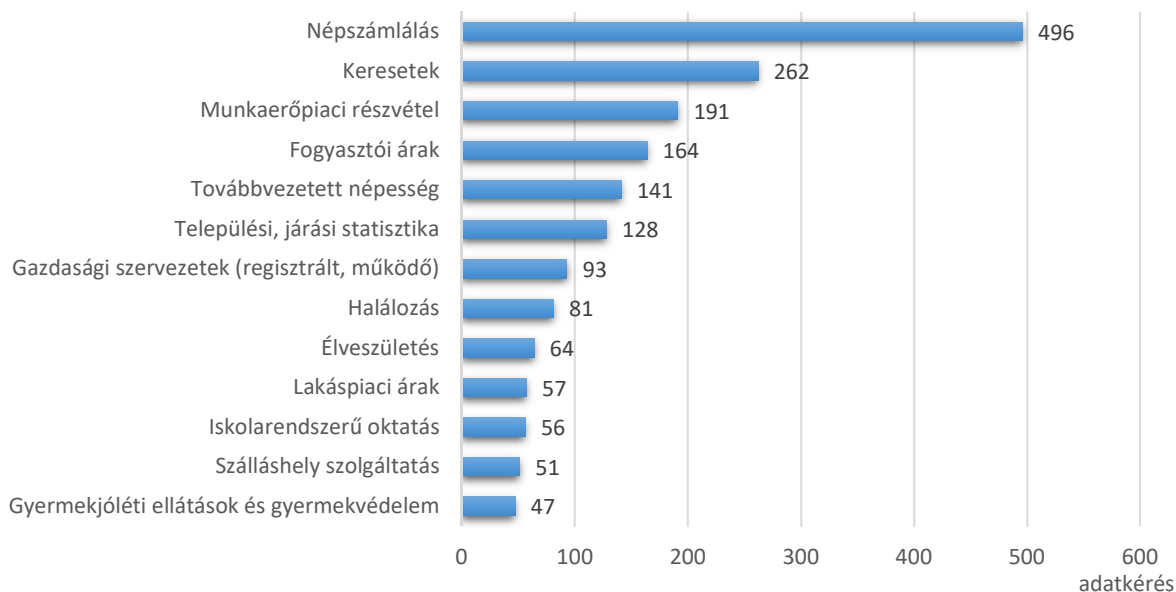
¹¹ Gyakran más felhasználói csoportba tartozó adatkérők is magánszemélyként jelölik meg saját magukat, ami jelentősen torzítja a magánszemélyek számát.

18. ábra A KSH által teljesített adatkérések száma felhasználói csoportok szerint, 2024

* Kutató: olyan természetes személy, aki tudományos kutatási célból, kutatással foglalkozó intézménnyel való együttműködésben vagy anélkül kíván hozzáférni statisztikai adatokhoz, ideértve a közoktatásban, illetve a felsőoktatásban részt vevő hallgatókat, diákokat is.

19. ábra A KSH által teljesített adatkérések száma a legkeresettebb szakstatisztikák szerint, 2024

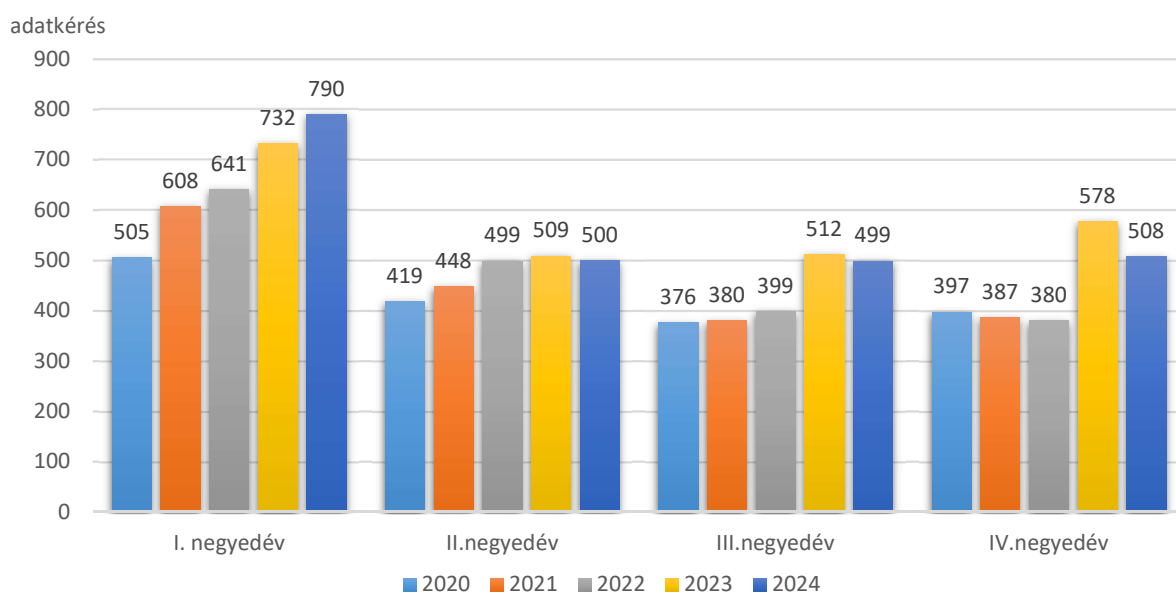

Az adatkérések **szakstatisztikák szerinti bontása** alapján a KSH-ban regisztrált adatkérésekben belül a „Népszámlálás” témán belüli igények emelkedtek ki, de sok adatkérés

érkezett a „Keresetek”, a ”Munkaerőpiaci részvétel” és a „Fogyasztói árak” témákkal kapcsolatban is.

A KSH-ba érkező adatkérések száma folyamatosan növekszik, éven belül a legtöbb igény rendszeresen az első negyedévben jelentkezik.

20. ábra A KSH rendszerében teljesített adatkérések, negyedévek szerint, 2020–2024-ben

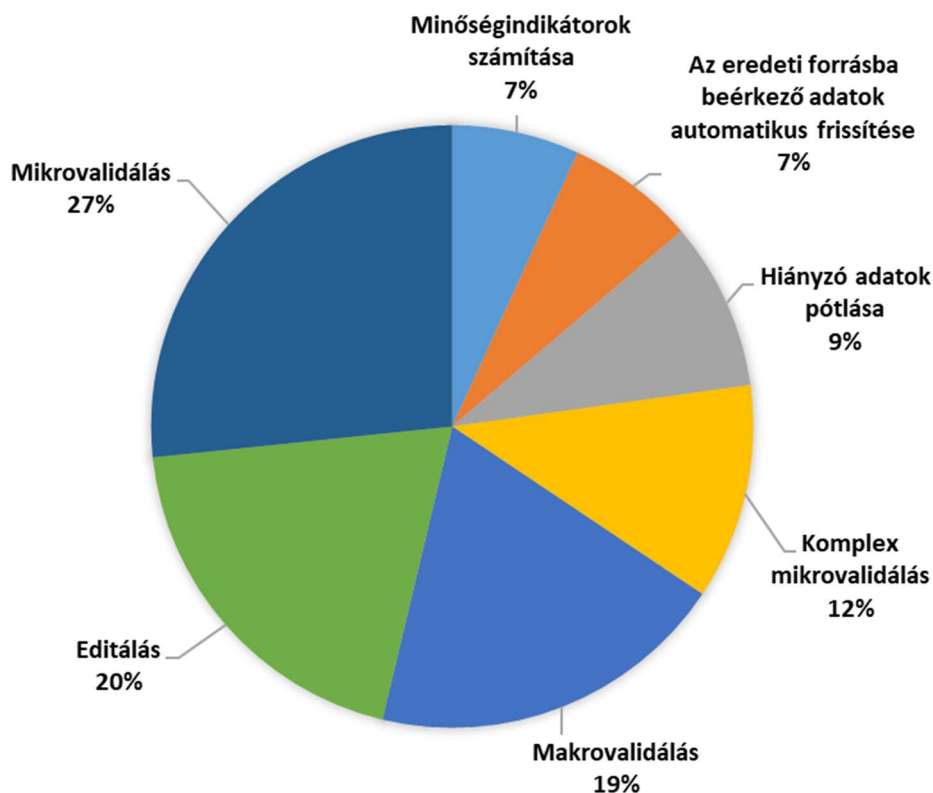
Minőségjelentések

A KSH-n kívüli HSSz-tagok által visszaküldött válaszokból kiderült, hogy 45 esetben készítettek nemzetközi minőségjelentést a hozzájuk tartozó adatfelvételekre vonatkozóan. 42 esetben „szervezetben belüli minőségirányítási folyamaton keresztül” végezték ezt a folyamatot, és 11 esetben nemzetközi szervezeteknek is megküldték jelentéseiket. Több esetben DESAP-kérdőív (a „*Development of a Self Assessment Programme*” projekt keretében, az Eurostat és a tagállamok által kialakított adatfelvételek önértékelési kérdőíve) kitöltése is előfordult.

A KSH által elrendelt, 2024-ben megvalósult adatfelvételeknél 161 esetben készült és 270 esetben nem készült minőségjelentés. A KSH belső gyakorlata szerint szakstatisztikánként, nem pedig adatfelvételi szinten készül minőségjelentés. 2024-ben a minőség mérésére vonatkozó belső fejlesztésű rendszer (DOQ) számára 62 esetben már elkészültek a minőségjelentések. A KSH-n belül vagy azért nem készítettek belső minőségjelentést, mert az adatfelvételekre uniós vagy nemzetközi kötelezettség is elő van írva, és annak keretében már teljesítették (66 esetben), vagy az adatfelvétel jellegéből adódóan nem készült minőségjelentés. Ez többnyire a statisztikai adatátvételek esetében fordult elő.

A minőség javítására tett intézkedések megoszlása a 21. ábrán látható, ez a kérdés kizárólag a HSSz KSH-n kívüli tagjai esetében szerepelt a kérdőíven.

21. ábra A minőség javítására tett intézkedések megoszlása a HSSz KSH-n kívüli tagjainak adatfelvételei esetében, 2024

Ennek alapján a minőség javítása érdekében megtett leggyakoribb intézkedés a 2024. évi adatfelvételekben a *mikrovalidálás*¹² (27%), az *editálás*¹³ (20%) és a *makrovalidálás* (19%) volt.

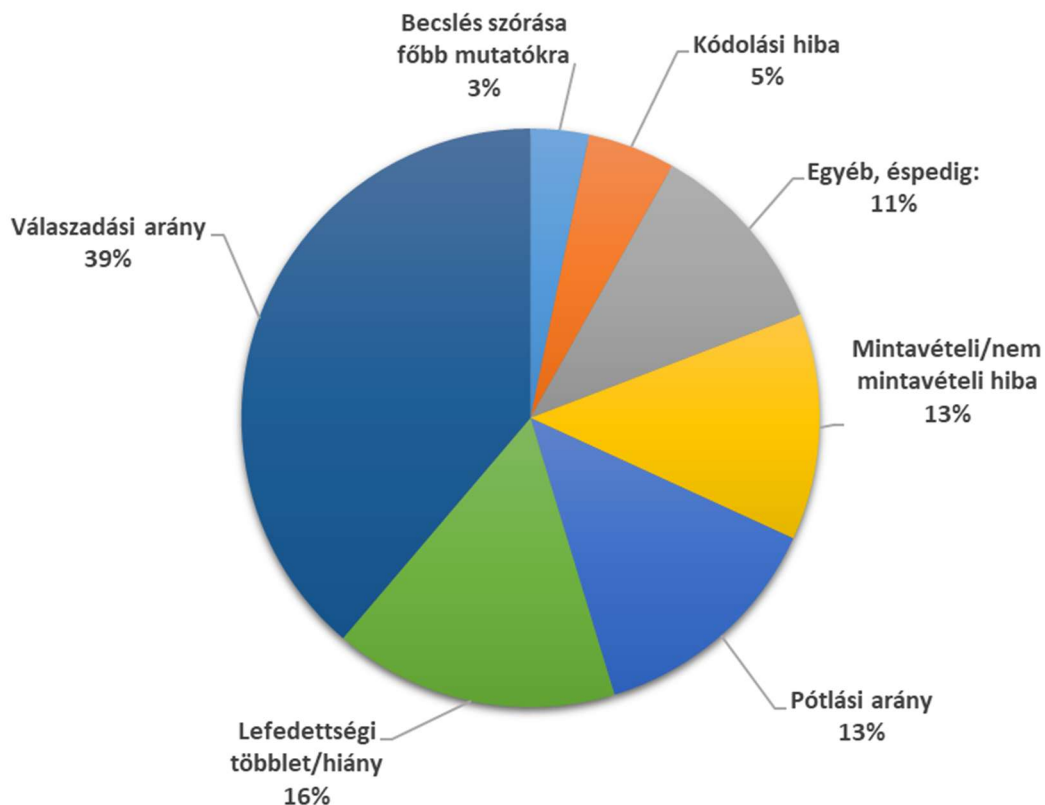
¹² Validálás: az aggregált adatok összehasonlítása, ellenőrzése, javítása azonos, illetve más (statisztikai felvételek, mérlegek stb.) adminisztratív forrásokból származó adatok felhasználásával.

Mikrovalidálás: elemi adatok ellenőrzése pl. előző időszakhoz, adatforráson belüli összefüggések stb.

Makrovalidálás: feldolgozott adatok minőségének ellenőrzése.

¹³ Editálás: olyan tevékenység, amelynek eredményeként a validálás során megjelölt/azonosított hibás adatok javításra kerülnek, vagy törölődnek és pótlásra jelölődnek.

22. ábra A minőségindikátorok alkalmazása, 2024

Összesen 91 adatfelvétel esetében alkalmaztak minőségindikátor-számítást a minőség javítására tett intézkedések között. Legjellemzőbb minőségindikátorok – megegyezően az előző évben kapott válaszokkal – a válaszadási arány (39%), a lefedettségi többlet/hiány (16%) és a mintavételi/nem mintavételi hiba (13%) voltak.

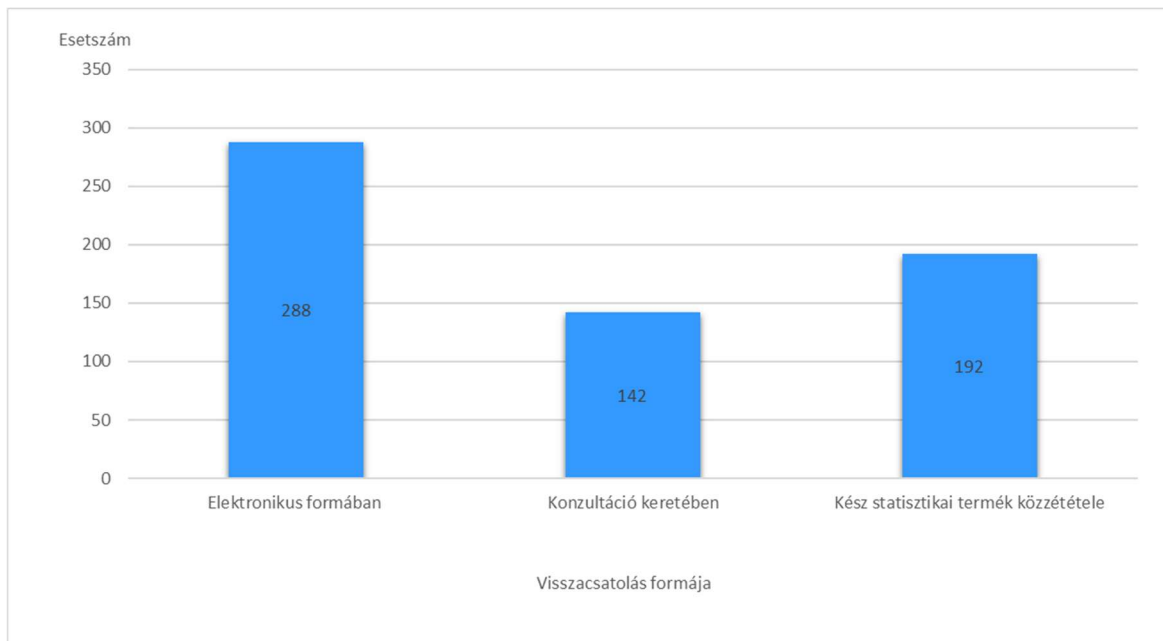
Az előre definiált kategóriákon kívül (egyéb) minőségjavítási eszközként merült még fel:

- az adatellenőrzés, adatjavítás feladatainak biztosítása, felügyelete;
- a hiánypótlási kérés, felszólítás küldése;
- a be nem érkezett adatok sürgetése.

Visszacsatolás

2024-ben ismét megtörtént a visszacsatolások módjának mérése. Összesen 423 adatfelvétel esetében történt visszacsatolás. A legjellemzőbben ez elektronikus formában zajlott (pl: e-mail, ELEKTRA-üzenet), ezt követte a kész statisztikai termék megküldése, és az esetek közel negyedében konzultáció történt az adatszolgáltató partnerekkel. (Egy adatfelvétel esetén több formában is érkezhettek visszacsatolások.)

23. ábra A visszacsatolások formájának megoszlása az adatszolgáltatók irányába, 2024

Budapest, 2025. november

KSH Statisztikai koordinációs és jogi főosztály